

2010-03-15

Till Missbruksutredningen
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

FSS yttrande över Missbruksutredningens (S 2008:4) diskussionspromemoria "Bättre vård och stöd för individen. Om ansvar och tvång i den svenska missbruks- och beroendevården".

Svar på remiss – Missbruksutredningens (S 2008:4) diskussionspromemoria "Bättre vård och stöd för individen. Om ansvar och tvång i den svenska missbruks- och beroendevården"

Inledande synpunkter

Föreningen Sveriges socialchefer (FSS) uppfattning är att missbruksproblematiken ska angripas utifrån ett professionellt förhållningssätt där medicinsk liksom psykosocial behandling är två kompletterande utgångspunkter. Missbruksproblem är såväl en hälso- och sjukvårdsfråga som en social fråga.

FSS anser att man i diskussionspromemorian först borde ha analyserat, diskuterat och fokuserat på vilka insatser och behandlingar som är effektiva mot missbruk och beroende. Efter detta borde man diskutera hur man bör organisera sig och ändra gällande lagstiftning. I diskussionspromemorian är det ett omvänt förhållande, det är först i slutet som man tar upp kompetens och kvalitet. Gör vi fel saker är det av underordnad betydelse hur vi organiserar verksamheten.

FSS anser att socialtjänstlagen skall förtydligas och kompletteras när det gäller missbruk. En särskild lagstiftning för missbruk anser vi innebär en splittring i lagstiftningen som tar bort fokus från helhetssynen. Vi menar att det är väsentligt att beakta människors hela sociala situation, vilket socialtjänstlagen svarar emot på ett bra sätt.

Huvudmannaskapsfrågan

FSS anser att den första modellen som diskussionspromemorian presenterar, ett fortsatt delat huvudmannaskap mellan kommun och landsting är att föredra. Skälet är att missbruksproblematiken är såväl en hälsovårds- som en socialtjänst fråga. Såväl kommun som landsting kommer att vara inblandat för att få en verkningsfull verksamhet. Sysselsättning och boende föreslås även fortsättningsvis vara ett kommunalt ansvar. Således finns samverkansproblematik hur man än gör och samtliga förslag innebär delat huvudmannaskap. Att göra en förändring i sig innebär stora kapacitetsförluster under en period. För att det skall vara skäligen måste man veta, anser FSS, att det ger stor nytta för brukarna, vilket vi nu inte kan se att det skulle göra.

Vi anser att det är bra att styra upp samverkan genom att reglera och/eller införa krav på samverkan. Vi anser vidare att det är ytterst angeläget att, som utredningen anger, närmare tydliggöra ansvarsgränserna för respektive huvudman.

I kommuners ansvar ingår att göra sig förtrogen med kommuninvånarnas levnadsförhållanden. Detta innebär att kommunen också kan söka upp människor som har behov av insatser, p g a återfall eller annat behov.

Tvångslagstiftningen

FSS anser att modell två när det gäller tvångsvård är att föredra. Vi anser att tvångsvård behövs i särskild ordning även fortsättningsvis, och som vi tidigare anført inte bör vara enbart en sjukvårdsfråga. Dock menar vi att förslaget att ompröva frihetsberövandet var fjärde vecka är bra.

Den inledande omprövningen menar vi bör göras efter åtta veckor eftersom det tar ett tag innan avgiftningen har skett och en bedömning kan göras. Vi anser också att det är klokt att socialtjänsten får ansvaret för vårdens upphörande. Då blir det naturligt att socialtjänsten också tar ett ansvar för behov av att fortsatta insatser blir av.

För Föreningen Sveriges socialchefer

Lotta Persson
ordförande